AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

QƏRAR

№ 7/28

Bakı şəhəri 20 aprel 2016-cı il

Akademik Tofiq Hacıyevin
80 illik yubileyi haqqında

2016-cı ilin may ayında AMEA-nın həqiqi üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi Tofiq İsmayıl oğlu Hacıyevin anadan olmasının 80 ili tamam olur.

Tofiq Hacıyev 1936-cı il mayın 1-də Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndində anadan olmuşdur. Soltanlı kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra 1953-cü ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) Filologiya fakültəsinə daxil olmuş, 1958-ci ildə ali təhsilini fərqlənmə diplomu ilə bitirərək Dilçilik ixtisası üzrə aspiranturaya qəbul olunmuşdur. 1962-ci ildə "Azərbaycan dilinin Cəbrayıl şivəsi" mövzusunda namizədlik, 1969-cu ildə "XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dili" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. 1971-ci ildə professor elmi adına layiq görülmüş, 2001-ci ildə AMEA-nın müxbir üzvü, 2014-cü ildə həqiqi üzvü seçilmişdir.

Tofiq Hacıyevin "Sabir: qaynaqlar və sələflər", "Şeirimiz, nəsrimiz, ədəbi dilimiz", "Dədə Qorqud: dilimiz, düşüncəmiz" kitabları elmi ictimaiyyətin rəğbətlə qarşıladığı əsərlərdir.

Akademik Tofiq Hacıyev "Azərbaycan ədəbi dili tarixi", "Azərbaycan dili", "XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dili tarixi", "Azərbaycan dili tarixi" kimi monoqrafiya və dərs vəsaitlərinin müəllifidir.

Alimin klassiklərimizin dili və üslubu ilə bağlı onlarca məqaləsi, "Satira dili", "Yazıçı dili və ideya-bədii təhlil", "Molla Nəsrəddin"in dili və üslubu", "Füzuli: dil sənətkarlığı" kitabları nəşr olunmuşdur. Orta məktəblər üçün "Türk dili" (IX siniflər üçün) , "Türk dili" (X-XI siniflər üçün) dərslikləri nəşr edilmişdir. Akademik Tofiq Hacıyev 20 kitabın, 400-dən çox elmi məqalənin müəllifi olmuşdur.

Tofiq Hacıyev kadr hazırlığı sahəsində də xüsusi fəaliyyət göstərmiş, dil tarixi, dialektologiya üzrə respublikamız və başqa türk xalqları üçün xeyli sayda elmi kadr yetişdirmişdir. O, Kişinyov, Almatı, Düşənbə, Bişkek, Nukus, Nalçik və başqa şəhərlərdə elmi

konfrans və simpoziumlarda dil tarixi və dialektologiyanın aktual mövzularında məruzələr etmişdir. Onun elmi yaradıcılığında "Kitabi-Dədə Qorqud"la bağlı tədqiqatlar mühüm yer tutur.

Görkəmli alim 1995-ci ildə Türk Cümhuriyyəti Atatürk Dil, Tarix və Kültür Qurumunun fəxri üzvü seçilmiş, elmi və ictimai fəaliyyətinə görə 1998-ci ildə Türkiyə Cümhuriyyətinin "Ləyaqət nişanı" ilə təltif edilmişdir. O, Türkiyə Atatürk Kültür Qurumunun hazırladığı 30 cildlik "Türk dünyası ədəbiyyatı tarixi"nin müəlliflərindən biri olmuşdur. Türkiyənin Sanatçılar və Yazarlar Vəqfinin 2002-ci il üzrə "Türk dünyasına xidmət" medalı ilə təltif edilmiş, həmin il Atatürk Dil Qurumunun Üstün Hizmet Baratına layiq görülmüşdür.

Tofiq Hacıyev uzun illər Bakı Dövlət Universitetinin Türkologiya kafedrasına rəhbərlik etmiş, 2013-2015-ci illərdə AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru vəzifəsində çalışmışdır.

Görkəmli alimin fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Səmərəli elmi fəaliyyətinə görə 1999-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Əməkdar elm xadimi fəxri adını almış, "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilmişdir.

AMEA-nın həqiqi üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Tofiq Hacıyevin dilçilik elminin inkişafındakı xidmətlərini nəzərə alaraq və anadan olmasının 80 illik yubileyi ilə əlaqədar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR**:

1. AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutuna (AMEA-nın müxbir üzvü Möhsün Nağısoylu) tapşırılsın:
   - 1.1. akademik Tofiq Hacıyevin anadan olmasının 80 illik yubileyi münasibətilə Elmi sessiya keçirilsin;
   - 1.2. görkəmli alimin həyat və fəaliyyətini əks etdirən məqalələr respublika KİV-lərində və AMEA-nın elmi nəşrlərində çap olunsun.
2. AMEA-nın "Elm" nəşriyyatına (Hafiz Abıyev) tapşırılsın:
   - 2.1. akademik Tofiq Hacıyevin"Seçilmiş əsərləri" yeddi cilddə nəşr edilsin;
   - 2.2. akademik Tofiq Hacıyevə həsr olunmuş məqalələr və xatirələr toplusu hazırlanaraq nəşr edilsin;
   - 2.3. akademik Tofiq Hacıyevin əsərlərinin biblioqrafik göstəricisi nəşr edilsin.
3. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyliyə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi akademik Rasim Əliquliyev

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI RƏYASƏT HEYƏTİ PROTOKOL ŞÖBƏSİ MƏRKƏZİ APARAT